

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto 93-2, 90143 Plungė, tel. (8 448) 52034, el. p. vsbiuras@plunge.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302415311

**Plungės rajono ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų
profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė
2017/2018 m. m.**

Nr. AT

Plungė, 2018

PROFILAKTINIAI IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGŲ VAIKŲ SVEIKATOS PATIKRINIMAI PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖJE

Vaikystė – tai gyvenimo tarpsnis, kai formuojasi fiziniai ir intelektualiniai gebėjimai, sveikos gyvensenos įgūdžiai. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos – vienos iš svarbiausių institucijų ugdant, saugant ir stiprinant vaikų sveikatą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu, Nr. V-313 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (TAR, 2014-06-13, Nr. 2014-07604), priimant vaiką į įstaigą ir vėliau kiekvienais metais turi būti pateiktas Vaiko sveikatos pažymėjimas (forma Nr. 027-1/a). Šioje apskaitos formoje privalo būti nurodyta vaiko sveikatos būklė: kraujospūdis, klausos, regos, kaulų ir raumenų, kvėpavimo ir nervų sistemų sutrikimus, burnos sveikatos būklę. Taip pat pateikiama išvada apie moksleivio fizinį pasirengimą – jis priskiriamas vienai iš trijų fizinio ugdymo grupių. Vykdam naują Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 16 d. įsakymą Nr. V-507 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ pakeitimo, vaiko sveikatos pažymėjimą taip pat turi užpildyti odontologas, kuris privalo įrašyti vaiko dantų ir žandikaulio būklę.

Duomenys apie vaikų vystymosi sutrikimus ir sergamumą yra teikiami Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui, kuris vykdo vieną iš savo funkcijų – visuomenės sveikatos stebėseną. Pagal visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis yra atliekama vaikų sergamumo analizė, kuri padeda kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą įstaigoje, organizuoti ir įgyvendinti priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika. Visuomenės sveikatos specialistams ir administracijos darbuotojams informacija apie moksleivių sveikatą parodo, kokios mokinių sveikatos problemos vyrauja jų ugdymo įstaigoje, o tai gali tapti svariu motyvu inicijuoti sveikatos stiprinimo priemonių jų ugdymo įstaigoje įgyvendinimą. Privalomas mokinių sveikatos patikrinimas yra labai svarbus, nes padeda laiku nustatyti sveikatos sutrikimus ir ligas, taip pat padeda išvengti didesnių mokinių sveikatos sutrikimų ugdymo proceso metu.

Ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenys nuo 2015 m. bus saugomi Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure. Šie duomenys kasmet analizuojami, vertinami, lyginami, stebima jų kitimo tendencija, o gauti rezultatai pateikiami bendruomenei, Plungės rajono savivaldybės gydytojui bei kitoms suinteresuotoms institucijoms.

2017 m. Plungės rajono savivaldybėje veikė 11 ikimokyklinių ugdymo įstaigų.

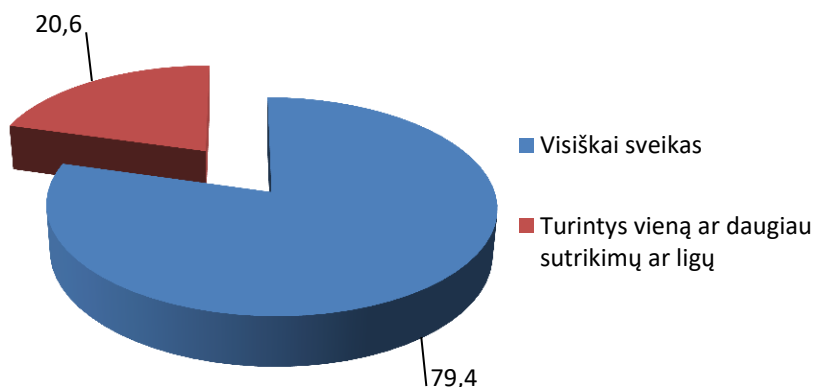
Pagal ikimokyklinio ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis, Plungės rajono ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2017 - 2018 mokslo metais lankė 1 335 vaikai, iš jų profilaktiškai sveikatą pasitikrino 1 308 vaikai, tai sudarė 98 proc. visų moksleivių (spalio 30 d. duomenimis) (1 lentelė).

1 lentelė. Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų dalis pagal ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2017-2018 m. m. (proc.)

Eil. Nr.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos pavadinimas	Vaikų skaičius	Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų skaičius	Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų dalis, proc.
1.	L-D Nykštukas	135	135	100
2.	L-D Pasaka	211	211	100
3.	L-D Raudonkepuraitė	186	173	93
4.	L-D Rūtėlė	221	218	98,6
5.	L-D Saulutė	211	211	100
6.	L-D Vyturėlis	202	202	100
7.	Prūsalių mokykla-darželis	27	27	100
8.	Alsėdžių L-D	44	44	100
9.	Ž. Kalvarijos L-D	39	36	92,3
10.	Didvyčių UC	20	12	60
11.	Platelių UDC	39	39	100
	Iš viso	1335	1308	98

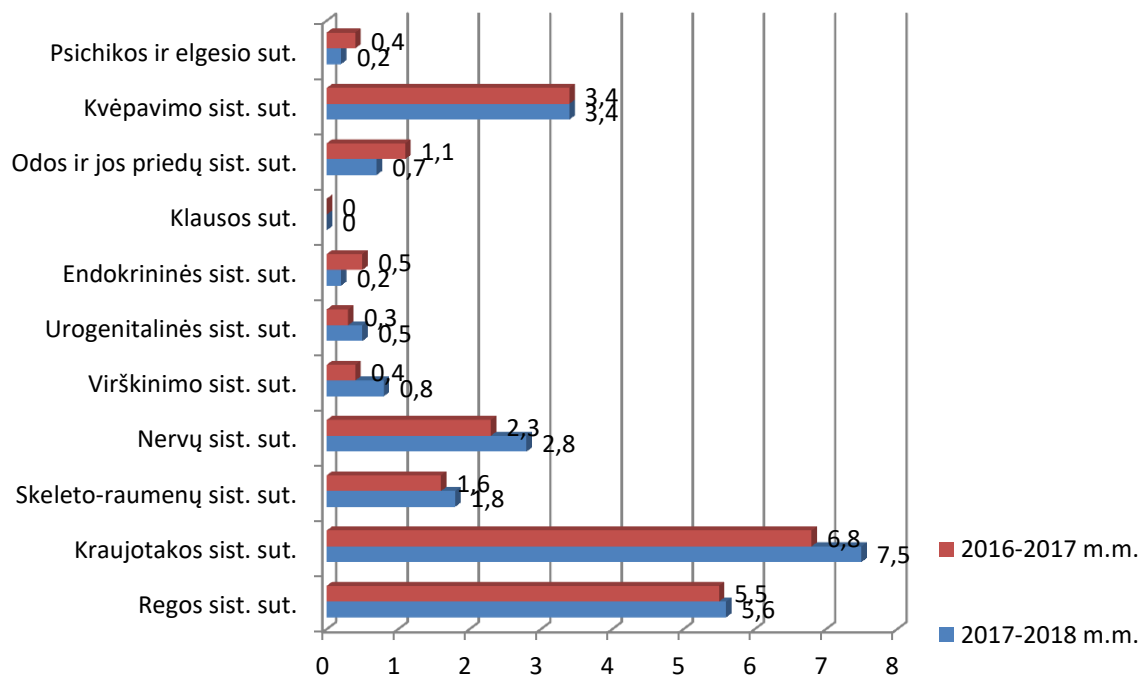
Šaltinis: VSB info

8 iš 10 profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų, visiškai sveikų t.y. neturi jokie sutrikimo bei nustatytos diagnozės (1 pav.).

1 pav. Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų dalis Plungės rajone 2017/2018 m. m. (proc.)

Atliekant vaikų sveikatos profilaktinių patikrinimų analizę, nustatyta, kad dažniausiai yra nustatoma kraujotakos sistemos, regos, kvėpavimo sistemos, nervų sistemos sutrikimai ir dantų ligos. Kiek rečiau nustatoma skeleto-raumenų sistemos, virškinimo sistemos, urogenitalinės sistemos, endokrininės sistemos, psichikos ir elgesio sutrikimai, odos ir jos priedų, klausos ligos (2 pav.).

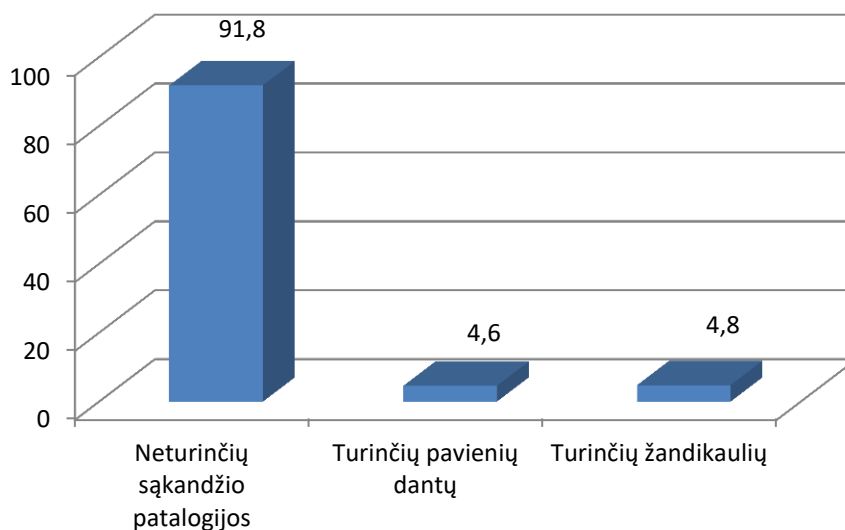
2 pav. Profilaktiškai pasitikrinusių vaikų dalis Plungės ikimokyklinių ugdymo įstaigose 2016-2017 – 2017-2018 m. m. pagal užregistruotus sutrikimus (proc.)

Išanalizavus profilaktinius sveikatos pažymėjimus, nustatyta, kad daugiau nei pusės vaikų (55,7 proc.) dantys yra pažeisti ėduonies, plombuoti ar ištraukti (2 lentelė).

2 lentelė. Lankančių ikimokyklinės ugdymo įstaigas vaikai, kurių dantys nepažeisti ėduonies, plombuoti ar ištraukti (proc.) 2017-2018 m. m.

Eil. Nr.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos pavadinimas	Vaikai neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ar išrautų dantų (proc.)
1.	L-D Nykštukas	52,6
2.	L-D Pasaka	55,5
3.	L-D Raudonkepuraitė	46,8
4.	L-D Rūtelė	53,7
5.	L-D Saulutė	55,7
6.	L-D Vyturėlis	73,3
7.	Prūsalių mokykla-darželis	51,9
8.	Alsėdžių L-D	45,4
9.	Ž. Kalvarijos L-D	66,7
10.	Didvyčių UC	58,3
11.	Platelių UDC	33,3
	Iš viso	55,7

91,8 proc. vaikų nenustatyti sąkandžio patologijos, likusiems nustatyti pavienių dantų ar žandikaulių patologijos (atitinkamai 4,6 ir 4,8 proc.) (3 pav.)

3 pav. Profilaktiškai pasitikrinusių vaikų dalis, neturinčių ir turinčių sąkandžio patologijų (proc.)

Išanalizavus vaikų pasiskirstymą pagal kūno masės indekso įvertinimą (toliau- KMI), iš 1 308 vaikų, kurie pasitikrino sveikatą, normalus KMI nustatytas 98 proc. Likusiems nustatytas sumažėjęs arba padidėjęs KMI.

Žmogaus augimas ir vystymasis priklauso nuo kasdieninio fizinio aktyvumo, kuris yra svarbi puikios sveikatos dalis. Per mažas fizinis aktyvumas yra vienas iš pagrindinių veiksnių, kuris sąlygoja antsvorio ir nutukimo atsiradimą.

Nustatyti kiekvieno vaiko fizinio ugdymo grupę yra labai svarbu - mokiniai, turintys tam tikrų organų ar jų sistemų sutrikimų turi būti priskirti į specialiąją grupę. Specialiai pritaikytas fizinis ugdymas ne tik stiprina tokių vaikų sveikatą bei skatina gerą fizinį vystymąsi. Į parengiamąją fizinio ugdymo grupę priskiriami mokiniai, kurie turi nedidelius sveikatos sutrikimus ar nėra fiziškai galintys dalyvauti pagrindinėje fizinio ugdymo grupėje.

Išanalizavus gautus duomenis nustatyta, kad 2017 – 2018 m. m. 99,8 proc. vaikų lankančių ikimokyklinės ugdymo įstaigas buvo priskirti pagrindinei kūno kultūros grupei, likę – parengiamajai, specialiajai kūno kultūros grupei arba atleisti nuo kūno kultūros užsiėmimų.

APIBENDRINIMAS

- 2017 -2018 m. m. Plungės rajono ikimokyklinėse ugdymo įstaigose mokėsi 1 335 vaikai. 98 proc. jų buvo pasitikrinę sveikatą;
- 1 iš 5 vaikų turėjo sveikatos sutrikimų ar susirgimų;
- Dažniausiai ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankantiems vaikas nustatomi kraujotakos, regos, kvėpavimo, nervų sistemų sutrikimai ir dantų ligos;
- Dažniau nei 4 iš dešimties vaikų (nuolatiniai ir pieniniai dantys) yra pažeisti ėduonies, plombuoti ar ištraukti;
- 98 proc. vaikų nustatytas normalus kūno masės indeksas;
- 99,8 proc. ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų yra priskirti pagrindinei kūno kultūros grupei.